

Lineární rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou

Teorie

- význam a použití absolutní hodnoty (vzdálenost od počátku číselné soustavy)
- ekvivalentní úpravy rovnic/nerovnic
- význam zkoušky
- řešení soustavy nerovnic, včetně součinu/podílu výrazů; nulové body, zápis řešení

Praxe

Příklad 1

Řešte rovnice v \mathbb{R} :

$$|x+3| - |x-4| + 2 \cdot |x-6| = 1$$

$$x^2 + 1 = |x^2 - 3 \cdot x + 1|$$

Příklad 2

Řešte rovnice v \mathbb{Z}

$$|16 - 9 \cdot x| - 9 \cdot x - 5 = 11$$

$$\frac{1}{|x-1|} = x-1$$

Příklad 3

Řešte rovnice v daném intervalu

$$2 \cdot |x-3| + |6-2 \cdot x| = |x+7| \vee (0,3)$$

$$|2 \cdot x + 1| - |x+3| = 2 \cdot |1-x| - 3 \vee (-3,1)$$

Příklad 4

V množině reálných čísel řešte nerovnice

$$|x| + |x-1| \geq 2$$

$$2 \leq |x-4| < 3$$

$$\frac{1}{|x+1|} \geq 3$$

$$|x^2 - 2 \cdot x - 3| < x+1 \quad \text{řešte v } \mathbb{Z}$$

$$\left| \frac{x}{x-3} \right| \leq 1$$

$$\frac{3 \cdot |x| - 2}{|x| + 1} \leq -1$$

$$|x| \leq |x-1|$$

Kvadratické rovnice a nerovnice

Teorie

- řešení neúplné kvadratické rovnice
- obecná kvadratická rovnice a vzorec na hledání kořenů, závislost počtu kořenů na diskriminantu
- vztahy mezi kořeny a koeficienty
- jednoduché slovní úlohy
- řešení kvadratické nerovnice rozkladem na součin dvou výrazů a s pomocí grafického modelu

Praxe

Příklad 1

Řešte rovnice v oboru reálných čísel

$$\frac{1}{x+4} - \frac{4}{x-4} + \frac{x^2-20}{x^2-16} = 0$$

$$5 \cdot (x-1)^2 + 3 \cdot (c^2+20) = 7 \cdot (2 \cdot x + 7) - x^2$$

Příklad 2

Pro které hodnoty parametru má rovnice s neznámou x jediný kořen

$$9 \cdot x^2 - 6 \cdot a \cdot x + 9 \cdot a = 0$$

$$2 \cdot a \cdot x^2 - 7 \cdot (a+1) \cdot x + a - 1 = 0$$

Příklad 3

V oboru reálných čísel řešte rovnici

$$x^4 - 5 \cdot x^2 + 4 = 0$$

Příklad 4

Sestavte rovnici, která má kořeny o 2 menší než jsou kořeny rovnice $x^2 - 2 \cdot x - 1 = 0$, aniž danou rovnici řešíte

Sestavte rovnici, která má kořeny pětikrát větší než jsou kořeny rovnice $x^2 - 4 \cdot x + 7 = 0$, aniž danou rovnici řešíte

Příklad 5

Řešte soustavu nerovnic v dané množině

$$0 < x^2 - 3 \cdot x + 2 < 6 \vee \mathbb{R}$$

$$1 + \frac{3}{2} \cdot x \geq \frac{5}{2} \cdot x^2 \wedge x \in \langle 0, 1 \rangle$$

$$2 \cdot x^2 - 3 \cdot x + 4 > x^2 + 2 \cdot x - 2 \vee \mathbb{R}$$

$$-(3 - 2 \cdot x)^2 \geq 7 \cdot x - 15 \vee \mathbb{R}$$

$$2 \cdot x^2 - 5 \cdot x + 4 < 0$$

Výsledky

3. otázka

1) a) nemá řešení; b) $x=0$

2) a) $x=0$; b) $x=2$

3) a) $x=1$; b) $\left\{-3; \frac{1}{3}\right\}$

4) a) $\left(-\infty; -\frac{1}{2}\right) \cup \left(\frac{3}{2}; \infty\right)$

b) $(1; 2) \cup (6; 7)$

c) $\left\langle -\frac{4}{3}; -1 \right\rangle \cup \left\langle -1; -\frac{2}{3} \right\rangle$

d) $\{3\}$

e) $\left(-\infty; \frac{3}{2}\right)$

f) $\left\langle -\frac{1}{4}; \frac{1}{4} \right\rangle$

g) $\left(-\infty; \frac{1}{2}\right)$

4. otázka

1) a) $\{-5; 8\}$

b) $\left\{\frac{4}{3}\right\}$

2) a) $a=0 \vee a=9$

b)

3) $\{-1; 1; -2; 2\}$

4) a) $x^2 + 2 \cdot x - 1 = 0$

b) $x^2 - 20 \cdot x + 175 = 0$

5) a) $(-1; 1) \cup (2; 4)$

b) $\langle 0; 1 \rangle$

c) $(-\infty; 2) \cup (3; \infty)$

d) $\left\langle -1; \frac{8}{3} \right\rangle$

e) nemá řešení

Výsledky

3. otázka

1) a) nemá řešení; b) $x=0$

2) a) $x=0$; b) $x=2$

3) a) $x=1$; b) $\left\{-3; \frac{1}{3}\right\}$

4) a) $\left(-\infty; -\frac{1}{2}\right) \cup \left(\frac{3}{2}; \infty\right)$

b) $(1; 2) \cup (6; 7)$

c) $\left\langle -\frac{4}{3}; -1 \right\rangle \cup \left\langle -1; -\frac{2}{3} \right\rangle$

d) $\{3\}$

e) $\left(-\infty; \frac{3}{2}\right)$

f) $\left\langle -\frac{1}{4}; \frac{1}{4} \right\rangle$

g) $\left(-\infty; \frac{1}{2}\right)$

4. otázka

1) a) $\{-5; 8\}$

b) $\left\{\frac{4}{3}\right\}$

2) a) $a=0 \vee a=9$

b)

3) $\{-1; 1; -2; 2\}$

4) a) $x^2 + 2 \cdot x - 1 = 0$

b) $x^2 - 20 \cdot x + 175 = 0$

5) a) $(-1; 1) \cup (2; 4)$

b) $\langle 0; 1 \rangle$

c) $(-\infty; 2) \cup (3; \infty)$

d) $\left\langle -1; \frac{8}{3} \right\rangle$

e) nemá řešení